

НАПОМЕНЕ

- 284 **Ханс Хелм**, мајор СС, био је немачки полицијски аташе у Београду (од јануара 1938. до марта 1942), руководилац Одељења IV (Гестапо) делатне групе (ЕГ) за Југославију од априла 1941. до марта 1942, а затим полицијски аташе у Загребу до краја рата. Шпијунажу у Краљевини Југославији, контролу квислиншких режима у Србији и НДХ и други обавештајни задаци били су само део његове активности. Због злочина које је починио или наређивао, Веће војног суда за град Београд осудило га је на смрт вешањем 22. децембра 1946. године.
- 285 **Хајнрих Милер** (Heinrich Miller), генерал СС и полиције и шеф IV одељења Гестапоа. Био је међу најближим сарадницима Хајнриха Химлера. Пред капитулацију Немачке загонетно је нестао.
- 286 **Др Карл Краус**, мајор СС; пре рата био чиновник немачког саобраћајног бироа у Београду. Права му је функција била - опуномоћеник РСХА (Главне управе сигурности Немачког Рајха). За време окупације био је шеф Гестапоа у Београду до октобра 1941. године. Учествовао је у доношењу свих важних одлука о масовном хапшењу, депортовању и стрељању припадника НОП-а. Имао је одлучујући утицај у формирању квислиншке управе у Србији. Осуђен је у Немачкој 1974. године на временску казну.
- 287 **Др Антон Корошец**, католички свештеник и словеначки предратни политичар, вођа словенске Клерикалне странке између два светска рата. Био је председник владе и министар разних ресора. Као министар унутрашњих послова нарочито је испољио реакционаран и противнародни став прогоном свих напредних снага на челу с КПЈ. Умро је 1940. године.
- 288 **Паул Бадер**, немачки генерал; наследио Франца Бемеа и у новембру 1941. именован за главног команданта окупиране Србије, на којој је дужности остао до септембра 1943. године. Израдио је план операција у Србији против устаника 1941. године. Од октобра 1943. био је командант 21. армијског корпуса у Албанији, а марта 1944. разрешен је дужности и пензионисан. Трупe под његовом командом извршиле су бројне тешке злочине у западној Србији, источној Босни, на Козари и у другим крајевима.
- 289 Упоредо са постављањем својих локалних команди, Немаци су образовали и специјални привредни штаб чији је циљ био да управља привредом и да је експлоатише у корист Немачке. У ту сврху био је формиран 28. априла 1941. године штаб генералног опуномоћеника за привреду на чијем се челу налазио Франц Нојхаузен. Привредни штаб је имао специјалне одреде, службе и организације преко којих је спроводио наређења и замисли нацистичке Немачке: царинску и девизну службу, службу за врбовање радне снаге за одлазак на рад у Немачку, привредну полицију, одреде за заштиту привредних објеката. Ова организација се звала Тот, названа по оснивачу Немцу Фрицу Тоту чији је главни циљ био експлоатација и пљачка народа Србије. (М. Стефановић, Збор Димитрије ЈБотића..., стр. 111)
- 290 У спровођењу терора окупатор и квислинзи су нарочито били кивни на слободарски Београд. Зато су предузимали нове репресивне мере. Почетком децембра 1941. године управник града Београда Драги Јовановић објавио је Обзнану према којој сваки грађанин који сазна да се у Београду настанило или дошло лице које је учествовало у партизанској акцији, а то не пријави, сматра јатаком и са њиме се поступало као са кривцем. „Ко не буде посту-

пио по слову Обзнане, предаће се преком суду, а преки суд изриче само смртне пресуде. У погледу примене ове Обзнане нема компромиса... Београд је кривац нашој катастрофи од 27. марта и 6. априла, Београд је главни кривац у нашим несрећама и злима после 22. јуна 1941. године до данашњег дана..." (М. Стефановић, Збор Димитрија Љотића..., стр. 171-172)

- 291 **Божидар Бошко Бећаревић**, шеф антикомунистичког одсека Специјалне полиције Управе града Београда. Одговоран је за бројна хапшења, тортуре, депортације и стрељања у окупираној Србији. Побеглао је почетком октобра 1944. године из Београда, али је касније предат југословенским властима и као ратни злочинац осуђен је на смрт стрељањем 1949. године.
- 292 **Радослав Радан Грујичић**, студент права, полицијски агент антикомунистичког одсека Специјалне полиције Управе града Београда. Био је референт и заменик шефа IV одсека. Побеглао је са групом агената 4. октобра 1944. године.
- 293 **Илија Михаиловић**, индустријалац, бивши народни посланик и потпредседник Југословенске националне странке (ЈНС), био је веза и координатор између Милана Недића и Драже Михаиловића; много је чинио да дође до обједињавање свих „националних снага" у борби против НОП-а. Као ратни злочинац осуђен је на смрт и стрељан 1945 године.
- 294 **Емануел Шефер**, СС пуковник и шеф Гестапоа у окупираној Србији од почетка 1942. године. Из Београда отишао на дужност у Трст. У Немачкој је 1953. године осуђен на краћу временску казну.
- 295 Активисти НОП-а Београда ослободили су Александра Ранковића Марка, члана Политбироа Централног комитета КПЈ из притвореничког одељења Очне клинике у Видинској улици. По директиви генералног секретара КПЈ Тита спасавање су организовали чланови Покрајинског комитета КПЈ за Србију Ђуро Стругар и Спасенија Цана Бабовић. План о распореду у болници дао је Лаза Грујић, студент технике.
- 296 Квислинзи су дошли на идеју да би било корисно формирати неку врсту завода, у којој би сместили омладинце и омладинке где би се плански вршило преваспитавање младих „који су од комуниста заведени." У противном, сви они који би и даље остали непоправљиви, били би пребачени у концентрационе логоре смрти. Сама замисао потекла је од Димитрија Љотића који је почетком јануара 1942. године предложио Милану Недићу да се оснује једна таква установа „за спасавање заведене омладине." Љотић је сматрао да се већина младих може преваспитати. Када се „уздигне" у духу фашизма, могу се чак употребити у борби против КПЈ и народноослободилачког покрета. Са предлогом Љотића, Милана Аћимовића и Бошка Бећаревића сложио се Недић, а и Немци који су веровали да ће им то користити. За место где ће бити ови напредни омладинци изложени тортури и физичком злостављању одређена је Смедеревска Паланка. „Завод за принудно васпитање", како су га називали квислинзи, требало је да буде смештен у већ постојећим зградама логора који је тада био скоро празан. Оснивање Завода за принудно васпитање омладине регулисано је уредбом коју је донела Недићева влада 15. јула 1942. године. На основу ње био је овлашћен министар просвете и вера Велибор Јонић да, споразумно са министром унутрашњих послова Миланом Аћимовићем, изврши потребну организацију. Уредбом је предвиђено да се на принудно васпитање у Завод могу упућивати средњошколци које су школске власти истерале из школа, као и студенти и слушаоци других високих и виших школа, а и ваншколска омладина оба пола од 14 до 25 година живота. Први кажњеници су дотерани у логор 22. септембра 1942. године. Управник Завода постао је Милован Ђ. Поповић, председник Антикомунистичке лиге у Београду, агент Гестапоа и аутор многих натписа против комуниста. Пошто су јединице НОВ-а продирали у Србију Министарство просвете и вера одлучило је да се расформи овај логор. Коначно, логор је укинут решењем Министарства просвете и вера 3. октобра 1944. године. За две године постојања овог логора, од септембра 1942.

- па до септембра 1944. године, кроз ово мучилиште прошло је 1.270 младих слободара.
(М. Стефановић, Збор Димитрија Љотића стр. 197-211)
- 297 **Милован Поповић**, асистент Универзитета у Београду; за време окупације био је, поред осталог управник Завода за принудно васпитање омладине у Смедеревској Паланци, затим председник антикомунистичке лиге. Погинуо је у Босни 1945. године као четнички одметник.
- 298 За концентрациони логор изабрана је у Београду војна касарна бившег 18. пешадијског пука на Бањици. Зграда је имала три спрата и сутерен. Драги Јовановић, председник општине града Београда, донео је одлуку 5. јула 1941. године, о оснивању злогласног Бањичког логора. За шефа логора постављен је Светозар Вујковић, проверени полицијски функционер и ранији шеф антикомунистичког одсека Управе града Београда. Он је ту дужност вршио током целе окупације. Не зна се тачно колико је заточеника било у Бањичком логору у току окупације, али се може са сигурношћу тврдити да је у ову кућу смрти дотерано више од 100.000 људи, жена и деце, готово из свих крајева наше земље и да је убијено више од 80.000. Пуздано се зна да су непријатељи на стратишту у Јајинцима спалили половином 1944. године 68.000 лешева, а остало је неспаљено 1.400.
(Бањица, Београд 1967, стр. 23)
- 299 **Светозар Вујковић**, полицијски чиновник Управе града Београда и командант злогласног Бањичког логора у Београду. Побегло је почетком октобра 1944. године из Београда, али је касније од савезника предат југословенским властима и као ратни злочинац осуђен је на смрт 1949. године.
- 300 На иницијативу фашистичког поклоника Велибора Јонића, министра просвете Недићеве владе, и уз безрезервну подршку љотићеваца, објављен је у квислиншким листовима 13. августа 1941. године „Апел српском народу“ у коме се осуђивао народни устанак и тражила покорност окупатору. У лист Обнова налази се у списку преко 500 лица разних занимања и професија који су, из различитих побуда, потписали овај апел. Наравно, први потписници били су чланови Љотићевог покрета Збор.
(Обнова, бр. 34, 13. август 1941, стр. 3)
- 301 **Др Харолд Турнер**, генерал СС; од априла 1941. године био је начелник Управног штаба Војноуправног команданта окупиране Србије. Одговоран је за масовна хапшења, депортације и стрељања. Ухваћен је после рата и као ратни злочинац осуђен је на смрт 1947. године.
- 302 Почетком новембра 1941. године Милан Аћимовић је са знањем и одобрењем Немаца, посетио српске заробљеничке логоре у Немачкој. Пре његовог поласка сачињени су спискови официра и стручњака који би требало да се врате и помогну Србију. Ово је све рађено у тајности, али ипак 14. новембра 1941. године то је откривено када је почела пропаганда да се један број официра понудио Милану Недићу за сарадњу у оружаном акцији против НОП-а.
- 303 **Власов, Андреја-Андрејевич**, генерал Црвене армије. У немачком заробљеништву се определио за сарадњу с Немцима и постао командант контрареволуционарне руске ослободилачке армије. Ухваћен је у Чехословачкој 1945. и у СССР-у 1946. године осуђен је на смрт.
- 304 Непосредно после окупације Југославије, Немци су одлучили да спроведу истрагу и утврде виновнике 27. марта. У том циљу, половином маја 1941. године, на захтев Берлина формирана је мешовита комисија од Немаца и домаћих сарадника. Она је имала задатак да утврди ко је крив што је Југославија ушла у рат против Немачке. Имајући неограничено поверење у Танасија Динића, Немци су га предложили за председника ове комисије, знајући да ће он „савесно извршити постављени задатак и утврдити све што треба Немцима“. И остали чланови ове комисије, по верности и оданости Хитлеру, нису били од мањег поверења: Ђорђе Перић, новинар, Михаило-Мика Ђорђевић, помоћник управника града Београда, један судски пуковник и један судија Окружног суда у Београду.

- (Записник о саслушању Александра Цинцар-Марковића, Архив ВИИ, Нда, к. 1, рег. бр. 20/7)
- 305 **Феликс Бенцлер**, дипломатски представник немачког Министарства спољних послова при штабу војног заповедника Србије од 1941. године. На овој дужности остао је све до августа 1943. године, на чије је место дошао др Херман Нојбахер, а Бенцлер отишао на нову дужност.
- 306 **Др Георг Кисел** (Georg Kiesel), потпуковник СС, војноуправни саветник Харолда Турнера команданта војноуправног штаба Србије. Био је делегат у преговорима Немаца са Дражом Михаиловићем у Дивцима 11. новембра 1941. године. Као ратни злочинац осуђен је на смрт 1947. године.
- 307 Услед тоталног ангажовања људства на ратишту, Немци су из окупираних земаља доводили радну снагу за обављање индустријских и других послова у Немачкој. Тако су присилно слали у Немачку на рад омладинце и старије раднике и из Србије.
- 308 Увођење Националне службе рада за такозвану обнову Србије регулисано је уредбом коју је донела Недићева влада 16. децембра 1941, али која је практично ступила на снагу тек 15. марта 1942, а 18. фебруара 1944. године извршене су извесне измене и допуне ове уредбе..
Окупатор и квислинзи формулисали су њене задатке као „обнову“ Србије. Квислинзи су одлучили да за рад у привреди организују у првом реду омладину, и то по принципу војних јединица. Поред практичних физичких радова, ове јединице службе рада имале су и да се „васпитавају у националном духу.“
(Младен Стефановић, Збор Димитрија Љотића..., стр. 211)
- 309 Последња седница Недићеве владе, којој је он председавао, одржана је 3. октобра 1944. године у Београду. Недић је тада разрешио владу, чиновнике и полицијски апарат. Функцију српске владе преузеле су немачке власти. Одлучено је да се српска влада премести у Немачку где ће наставити са политичким радом и другим активностима усмереним против нове Југославије.
(Архив ВИИ, Нда, к. 164, рег. бр. 2/2)
- 310 На седници Недићеве владе, 14. септембра 1941. године одлучено је да се формирају добровољачки одреди од чланова Љотићевог покрета Збор. Михаило Олћан, један од истакнутијих функционера Збора изјавио је да ће Љотићеви одреди бити гаранција да ће бити угушен устанак у Србији и да ће се успоставити „мир, ред и рад“. Олћан је изјавио да ће у року од 24 часа бити у стању да влади стави на располагање 500 омладинаца, антикомунистичких бораца, који ће бити у исто време и језгро за формирање већих добровољачких јединица. Немачке окупациона команда се са овим предлогом брзо сложила, јер је била потпуно сигурна у искреност и верност љотићеваца. После ове седнице Недићеве владе, формирани су први Љотићеви добровољачки одреди. За команданта Српске добровољачке Команде Недић је поставио инжењеријског пуковника бивше југословенске војске Косту Мушицког, бившег ађутанта краља Александра и краљице Марије; за начелника штаба потпуковника Радослава Таталовића, а за ађутанта геодетског поручника Миодрага Најдановића. Оружје, одело, исхрану и друге потребе добили су од Немаца.
(Архив ВИИ, Нав--Н-Т-501, 246/267-269; Нда, к. 153, рег. бр. 2/4; Ча, к. 270, рег. бр. 1/1 (Коста Мушицки))
- 311 На основу директиве Драже Михаиловића, генерал Миодраг Дамјановић је 29. априла 1945. године издао строго поверљиву наредбу о повлачењу четника и Љотићевих добровољаца даље на запад и да се сгационирају на десној обали Соче у правцу италијанског града Удина. Коста Мушицки и генерал Дамјановић обједили су остатке квислинга у такозвану Шумадијску дивизију, пошто као сарадници окупатора нису могли под старим именом да иду пред савезнике. Командант Шумадијске дивизије постао је Коста Мушицки, а његов заменик потпуковник Радослав Таталовић, а начелник штаба Веселин Кесић. Дивизија је подељена на 5 регимената (пукова).
(Бошко Костић, За историју наших дана..., стр. 259-261)

- 312 **Др Мирослав Спалајковић**, дипломатски службеник и министар у влади Краљевине Југославије. За време немачке окупације Србије један је од саветника квислинга Милана Недића. У октобру 1944. године побегао је у иностранство где је и умро као емигрант.
- 313 **Сулејман Филиповић**, пуковник домобранске квислиншке НДХ, сарађивао је илегално са НОП-ом; октобра 1943. године с већом групом домобрана и официра пришао је НОВ Југославије. Био је већник на Другом заседању АВНОЈ-а; члан НКОЈ-а и министар у привременој влади ДФЈ. Умро је 1972. године.
- 314 **Миодраг Палашевић**, мајор војске Краљевине Југославије, родом из Београда. Још крајем априла 1941. придружио се Дражи Михаиловићу у близини Хан-Пијеска на путу према Равној гори у Србији. Већ у селу Заовинама Михаиловић га је одредио за свог заменика. Међутим, доласком Драгише Васића на Равну гору, Палашевић престаје да буде Дражин заменик. Био је један од најватренијих противника НОП-а, а поготову комуниста, који су организовали и водили НОП. Погинуо је 1945. године у борби против НОВ и ПОЈ.
- 315 Петар II Карађорђевић, краљ Југославије. Доведен је на престо државним ударом 27. марта 1941. Крајем априлског рата 1941. са владом побегао у иностранство. Пружао сваку подршку четничком покрету Драже Михаиловића и био против НОП-а. На Другом заседању АВНОЈ-а 29. новембра 1943. донесена је одлука да му се забрани повратак у земљу. У новембру 1945. године Југославија је проглашена републиком и укинута династија. Умро је крајем 1970. године у Денверу.
- 316 Четнички преки суд, после страховитог и зверског мучења осудио је на смрт 11 ухапшених припадника и сарадника НОП-а. На смрт су осуђени и заклани 25. августа 1944. године у селу Ракови код Чачка: Љубинка Поповић, домаћица и мајка деветоро деце, Танаско Терзић, столар, Светолик Јаковљевић, земљорадник, Саватије Јаковљевић, земљорадник, и Радомир Савић, земљорадник, из Вапе; Милош Жагрић, земљорадник, и Ђуро Алексић, земљорадник, из Заблаћа; Владета-Влајко Радосављевић, земљорадник, и Перуника Петровић, домаћица - из Станчића; Јаначко Ђурчић, земљорадник, и Милош Прелић, земљорадник - из Жежевице.
(Чачански крај у НОБ 1941-1944... стр. 321)
- 317 Четници предвођени кољачем Жарком Боришићем, командантом 8. баталјона Љубићке четничке бригаде, похватили припаднике и сараднике НОП-а из чачанских села Доње Горевнице и Мојсиња, и 10 од њих стрељали пред окном рудника у Доњој Горевници. Из Доње Горевнице су стрељали 22. марта 1943. Милеву Павловић, Стојку Јанковић, Вука-Милету Александрића, Светислава-Цвеле Кузмановића, Богдана Кузмановића, Будимира Радосављевића и 90-годишњег Станоја Јелића, а из Мојсиња целу породицу Сибинку и Гојка Пауновића. Њихову једину ћерку Дару четници су заклали пре тога, пошто су је претходно мучили секући јој део по део тела. После стрељања четници су неколицини присутних припадника НОП-а наредили да лешеве стрељаних убаце у рударско окно, које су они затворили и забрањили родбини и осталима сваки прилаз.
(Чачански крај у НОБ 1941-1944..., стр. 258)
- 318 **Милица Павловић-Дара**, професор; била је секретар окружног комитета КПЈ за Ваљево, родом је из Чачка заклана је од четника 26. јуна 1944. године; народни је херој Југославије.
- 319 **Андрија-Андра Савчић**, дипломирани правник из Ваљева, радио као судија Среског суда у Косјерићу. Као члан КПЈ био је један од организатора устанка 1941. године у ваљевском крају; једно време је био политички комесар Ваљевског НОП одреда. Ухваћен је од четника и стрељан јула 1944. године у селу Драчићу.
- 320 **Јован Дучић**, песник и књижевник, родом из Требиња. Отпочео је књижевни рад у Мостару, у књижевном кругу Алексе Шантића и Светозара Ђоровића. Као дипломат борави дуго времена у иностранству (Француска, Швај-

царска, Италија, Мађарска, Грчка, Шпанија и др.) што му је омогућило да упозна страну књижевност. У току другог светског рата био је у емиграцији - у САД и сарађивао са емигрантским југословенским владама и четничким покретом Драже Михаиловића. Пропагатор идеје стварања Велике Србије умро је у емиграцији 1943. године. После 53 године, 19. октобра 2000. године његови посмртни остаци пренети су и сахрањени у родном граду Требињу у манастиру Херцеговачка Грачаница.

- 321 **Хајрих Данкелман (Heinrich Danckelmann)**, немачки генерал авијације и окупациони заповедник Србије 1941. године. У Београд је дошао 8. јула 1941 године као окупациони заповедник и на тој дужности остао до новембра исте године. Пошто је отишао из Србије, пензионисан је и до краја рата није имао никаквих дужности у Вермахту. Због извршених злочина на територији Србије оптужен је на нирнбершком процесу и 1947. године осуђен на смрт вешањем.
- 322 **Бранко Ракић**, учитељ, један од организатора устанка 1941. године у таквском крају. Био је командир Таковске чете, а затим Таковског батаљона Чачанског НОП одреда, па у Другој пролетерској бригади. Умро је 1975. године.
- 323 Због тога што су чешки антифашисти, 10. јуна 1942. убили Рајнхарда Хајдриха, фашистичког протектора Чешке и Моравске, спалили су рударско село Лидице у Чешкој, у близини Прага, побили око 200 мушкараца (од 16 до 60 година старости), жене послали у концентрационе логоре, а децу у немачке заводе за преваспитање.
- 324 **Момчило-Моле Радосављевић**, дипломирани правник из Слатине, командант Чачанског НОП одреда „Др Драгиша Мишовић“; ухваћен од четника и предат Немцима који су га стрељали 1. фебруара 1942. године у Чачку.
- 325 **Ратко Митровић**, студент права, рођен у Чачку, истакнути комуниста, организатор устанка у чачанском крају; од 6. јула 1941. постао је политички комесар Чачанског НОП одреда „Др Драгиша Мишовић“; ухваћен је од четника у селу Жељевици 8. децембра и предат Немцима који су га обесили 11. децембра 1941. године у Чачку; за народног хероја Југославије проглашен је 25. септембра 1944. године.
- 326 Реч је о браћи **Ратомиру-Ратку** и **Ратибору Сотировићу**. Ратко је био резервни поручник, иначе новинар у листу *Политика*. Једно време 1941. године налазио се у штабу Драже Михаиловића, одакле је отишао у Топлицу, где је радио на организовању четника. Када је у другој половини 1942. године формирана I топличка четничка бригада, Ратко је постао њен командант и био све до јула 1943. године. Доласком мајора Радослава Ђурића у пролеће 1942. године у Топлицу, Ратко је постао обавештајни официр Команде јужне Србије, задужен за везу са британским војним мисијама при тој команди. Појавом потпуковника Милутина Радојевића у Топлици, крајем фебруара 1942. долази до сукоба између њега и Ратка. Према депеши Радослава Ђурића од 3. јануара 1944. године коју је послао Дражи Михаиловићу, навео је да су Ратка Сотировића ликвидирали четници Младена Младеновића, команданта Чегарског корпуса.
- 327 Бенито Мусолини (МимоНш), италијански фашистички вођа и диктатор. До 1914. године био је директор социјалистичких листова *Iona cH Cla\$\$e* и *AxanII*, али се убрзо одвојио од социјалистичког покрета и уз помоћ страног капитала основао лист *!l Popolo cI' haHa*, у коме се залагао за проширење италијанске територије. Јуна 1940. под његовим руководством Италија је ступила у други светски рат на страни Немачке, а 1943. после искрцавања западних савезника на Сицилији, Мусолини је збачен с власти и интерниран. Убрзо после тога је ослобођен од једног СС одреда и пребачен у северну Италију. Априла 1945. године, при покушају бекства у Швајцарску, ухваћен је од италијанских партизана и стрељан 28. априла код језера Комо, а затим обешен са љубавницом Кларом Петачи.

- 328 **Арсо Петровић**, бивши помоћник министра унутрашњих послова; био је члан одбора за сарадњу четника и италијанског, а касније и немачког окупатора у Подгорици.
- 329 Дража Михаиловић као командант "Југословенске војске у отаџбини", 16 новембра 1941, издао је проглас Србима, Хрватима и Словенцима, у коме обавештава да је постављен за команданта целокупне "југословенске војне силе на окупираној територији Краљевине Југославије", да се сви "наоружани покрети" стављају под његову команду и да ће их он водити према заклети положеној краљу.
(Зборник НОР, том XIV, књ. 1, док. бр. 28)
- 330 **Стеван - Стево Чоловић** је као истакнути комуниста био организатор устанка 1941 године у своме крају; постао је први политички комесар Ариљске чете, а затим Ариљског батаљона Ужичког НОП одреда. Погинуо је приликом напада четника на партизане у Ивањици 2 новембра 1941 године. Народни је херој Југославије.
- 331 **Коста Нађ**, подофицир војске Краљевине Југославије; учесник је шпанског грађанског рада, као члан КПЈ био је један од организатора устанка 1941 године на Кордуну. Био је члан Главног штаба НОП одреда за Босну и Херцеговину; командант Оперативног штаба за Босанску крајину; командант Првог Босанског, па Трећег корпуса НОВЈ; командант Главног штаба НОПОЈ Војводине. Умро је 1986 године. Народни је херој Југославије.
- 332 **Милан Калабић**, жандармеријски мајор у пензији, отац Николе Калабића (команданта Горске четничке гарде). После капитулације Краљевине Југославије ставио се на располагање Милану Недићу, председнику српске квислиншке владе. Био је окружни начелник у Крагујевцу и Пожаревцу. Ухапшен је од Немаца у јесен 1942 године под оптужбом да сарађује са енглеском обавештајном службом и због тога су га стрељали.
- 333 **Тома Росандић**, вајар, најпре је учио каменорезачки занат у Сплиту, потом вајарство у Венецији и Бечу. Непосредно пред први светски рат настанио се у Београду, где је 1937 године постао први ректор новоосноване Академије ликовних уметности. Међу јавним споменицима значајна је велика група: Играли се врани коњи (пред Народном скупштином у Београду), а међу скулптурама у природи Уморни борац (у парку на Малом Калемегдану). Био је за време окупације у Бањичком логору. Умро је 1958 године.
- 334 **Јаша Продановић**, политичар, публициста, научни и књижевни радник; вођа Републиканске странке; умро је 1948 године.
- 335 **Сава Косановић**, политичар, рођен у Плешком, дипломирани правник; пре другог светског рата био је генерални секретар Самосталне демократске странке и народни посланик. У влади од 27 марта 1941 године био је министар снабдевања, а после слома Југославије у емигрантској влади придружио се акцији за признање НОП-а; 1944 године ушао је у владу др Ивана Шубашића; био је три године амбасадор Југославије у Америци. Умро је 1956 године.